

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202801
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4218202801.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: GYŐR-SZOL Zrt., so sídlom Győr, Orgona u. 10, Maďarsko, zastúpený: Mgr. Michal Zeman, advokát, Advokátska kancelária Zárecký Zeman, so sídlom Bratislava, Medená 18, proti žalovanému: osoba ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV: A k 11.4.2018, o nejasné podanie, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 12. decembra 2018, č. k. 14C/34/2018-63, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa 12. decembra 2018, č. k. 14C/34/2018-63 odmietol podanie žalobcu zo dňa 6.6.2018, doplnené autorizovaným elektronickým podaním dňa 8.8.2018.

1.2. Rozhodnutie o odmietnutí podania právne odôvodnil podľa ustanovení § 133 ods. 1, 2 a § 129 ods. 1 až 3 CSP.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca podal na Okresný súd Komárno dňa 6.6.2018 podanie, ktoré podľa jeho obsahu možno považovať za žalobu, a keďže toto podanie trpelo nedostatkami (neobsahovalo riadne označenie žalovaného), bez odstránenia ktorých nemožno v konaní pokračovať, súd uznesením č. k. 14C/34/2018-22 zo dňa 30.7.2018 vyzval žalobcu na odstránenie nedostatkov podania v lehote 10 dní od doručenia uznesenia, pričom uviedol, ako je potrebné doplnenie a opravu podania vykonať. Predmetné uznesenie bolo doručené právnemu zástupcovi žalobcu dňa 6.8.2018.

2.2. Žalobca autorizovaným elektronickým podaním zo dňa 8.8.2018 reagoval na uznesenie súdu č. k. 14C/34/2018-22 zo dňa 30.7.2018, v ktorom uviedol, že žalovaného v podanej žalobe označil nezameniteľným spôsobom, a to ako osobu, ktorá bola k 11.4.2018 držiteľom motorového vozidla s EČV: A Z objektívnych dôvodov nie je schopný žalovaného označiť inak, pretože údaje o žalovanom (v zmysle uznesenia súdu č. k. 14C/34/2018-22 zo dňa 30.7.2018) sú uvedené v evidencii vozidiel, ktorá však nie je verejne prístupná. Podľa jeho názoru označenie žalovaného uvedené v podanej žalobe je dostatočné a o zistenie konkrétnych údajov držiteľa predmetného motorového vozidla požiadal súd. Mal za to, že pokiaľ súd na jeho žiadosť nezistí a neoznámí mu údaje z evidencie vozidiel za účelom identifikácie žalovaného, zo strany súdu by mohlo dôjsť k odňatiu práva na spravodlivosť a tým by porušil jednotlivé princípy Civilného sporového poriadku ako aj Ústavy Slovenskej republiky.

2.3. Žalobca vytkol súdu, že prípadným odmietnutím žaloby by ochraňoval protiprávne konanie žalovaného a že neexistujú dôvody na odmietnutie podania. V tejto súvislosti poukázal na nález

Ústavného súdu Českej republiky, ktorý konštatoval, že označenie strany sporu je dostatočné v prípade, ak žalobca označí žalovaného evidenčným číslom vozidla a dátumom, ku ktorému bol žalovaný držiteľom daného vozidla a to v prípade, ak fyzickú osobu nie je možné špecifikovať na základe mena a priezviska, nakoľko týmito údajmi žalobca nedisponuje. Taktiež poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/13/2018-45 zo dňa 28.2.2018, z ktorého vyplýva obdobný právny názor.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v zmysle ustanovenia § 133 ods. 1, 2 CSP pre riadne označenie žalovaného, ktorý je fyzickou osobou je postačujúce, aby žalobca uviedol aj len iný identifikačný údaj, ktorý žalovaného jednoznačne identifikuje, pokiaľ žalobca nemá informáciu o mene, priezvisku, dátume narodenia, bydlisku žalovaného - fyzickej osobe. Ak je však žalovaným právnická osoba, túto je potrebné v podanej žalobe označiť názvom, prípadne obchodným menom, sídlom a identifikačným údajom, pričom pri právnickej osobe zákon nepripúšťa označenie strán sporu iným identifikačným údajom. Neoznačenie právnickej osoby v podanej žalobe podľa týchto identifikátorov potom spôsobuje to, že súd nebude môcť jednoznačne identifikovať právnickú osobu a je na mieste postup podľa § 129 CSP. V prípade, ak žalobca tento nedostatok neodstráni, bude potrebné podanie žalobcu odmietnuť.

4. Súd lustráciou v jemu prístupných databázach zistil, že držiteľom motorového vozidla EČV: A. dňa 11.4.2018 nebola fyzická osoba. Keďže žalobca na výzvu súdu svojim podaním zo dňa 8.8.2018 neodstránil vady podania v stanovenej lehote tak ako mu bolo uložené uznesením č. k. 14C/34/2018-22 zo dňa 30.7.2018, keď žalovaného neoznačil v súlade s ustanovením § 133 ods. 2 CSP, a pre tento nedostatok podania nie je možné v konaní pokračovať, jeho podanie v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami odmietol.

5.1. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby vydal uznesenie, ktorým uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 11.12.2018 sp. zn. 14C/34/2018 zruší a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Odvolateľ prvoinštančnému súdu vytýkal, že žalobcovi odňal spravodlivosť a svojím formalistickým prístupom mu odmietol prístup k súdu, pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu Českej republiky z 15.5.2018, sp. zn. II.ÚS 635/18 a z 20.2.2018, sp. zn. II. ÚS 3112/17 ako aj na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva. Zdôraznil, že právo na prístup k súdu je významnejšia zásada ako zásada kontradiktórnosti. Bez práva na prístup k súdu je však automaticky popreté právo na prístup k súdu a zásada kontradiktórnosti nikdy nemôže ospravedlniť odmietnutie prístupu k súdu.

5.2. Uviedol, že žalovaného označil nezameniteľným spôsobom, a to ako osobu, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s EČV A. k 11.4.2018. Žalobca z objektívnych dôvodov nie je schopný bližšie identifikovať žalovaného, pretože o ňom nemá žiadne bližšie údaje. Tieto údaje o žalovanom sú však uvedené v evidencii vozidiel podľa § 111 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, v ktorej je žalovaný evidovaný ako držiteľ predmetného motorového vozidla s E. DS XXXFP, avšak táto evidencia nie je verejne prístupná. Nakoľko žalobca nevie získať bližšie údaje o žalovanom, už v samotnej žalobe (ako aj vo vyjadrení zo dňa 7.8.2018) požiadal súd, aby požiadal o vydanie údajov z evidencie vozidiel za účelom identifikácie osoby, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s E. A k 11.4.2018, ale súd uvedenej žiadosti nevyhovel.

5.3. Súd svojím konaním konal v rozpore s princípmi CSP, najmä pokiaľ ide o princíp vyjadrený v čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Žalovaný sa dopustil protiprávneho konania na subjektívnych právach žalobcu, pričom v zmysle postupu súdu žalobca nemá žiadnu možnosť brániť sa proti takémuto útoku na jeho právach.

6.1. Žalobca sa nedomáha ochrany voči nejakej neurčitej osobe, ale voči osobe, ktorú presne vymedzil (hoci nie údajmi uvedenými v § 133 CSP). Táto osoba je však určiteľná, a to nezameniteľným spôsobom, a teda návrh smeroval voči konkrétnej osobe. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 133 ods. 1 CSP nevyplýva povinnosť označiť fyzickú osobu ako stranu sporu menom a priezviskom. Zo znenia citovaného ustanovenia (zo spojky „alebo“) vyplýva, že fyzickú osobu možno označiť akýmkoľvek identifikačným údajom, pričom to nemusí byť len údaj o mene, priezvisku, adrese trvalého pobytu alebo pobytu a dátum narodenia. Podstatné je, aby identifikačné údaje nezameniteľným spôsobom identifikovali danú fyzickú osobu a takýmto identifikačným údajom môže byť aj napr. držiteľ motorového vozidla s EČV A k 11.4.2018.

6.2. Ak súd nemienil žalobcovi vyhovieť, bolo jeho povinnosťou poukázať na to, ako žalobca môže získať tieto údaje v súlade s právnymi predpismi; ak však takáto možnosť pre žalobcu nebola, súd nesmel odmietnuť žalobu žalobcu, nakoľko takýmto postupom sa dopustil denegatio iustitiae.

6.3. V konaní boli naplnené všetky predpoklady, aby súd mohol stotožniť osobu žalovaného, pričom súd nemôže spravodlivo požadovať od žalobcu, aby žalovaného stotožnil sám, ak žalobca nemá takúto možnosť (hoci súd takúto možnosť má). V tejto súvislosti dal do pozornosti, že evidencia vozidiel (ako informačný systém verejnej správy) je už dlhšiu dobu prepojená na ústredný portál verejnej správy, ku ktorému majú súdy Slovenskej republiky prístup. I vzhľadom na túto skutočnosť označenie žalovaného ako držiteľa motorového vozidla s určitým evidenčným číslom k určitému dňu nie je možné považovať za nedostatočné označenie žalovaného, pre ktorý súd nemôže konať. Žalobca tiež poukázal na rozhodovaciu činnosť iných súdov v tejto oblasti (uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 12 Co/13/2018 alebo opakovane na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, a to uznesenia zo dňa 25.6.2018, sp. zn. 3Co/372/2017, zo dňa 27.7.2018, sp. zn. 9Co/411/2017 a zo dňa 12.10.2018, sp. zn. 11 Co/3952017).

7. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobcu napadnuté prvoinštančné uznesenie procesným postupom podľa § 378 ods. 1, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je treba podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne potvrdiť.

8.1. Podľa § 133 ods. 1, 2 CSP fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

8.2. Podľa § 133 ods. 2 CSP právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

8.3. Podľa § 135 ods. 1 a 2 CSP, ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná. Ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu.

8.4. Ustanovenia § 133 až 135 CSP konkrétne špecifikujú, akým spôsobom sa označuje fyzická, právnická osoba alebo štát tak, aby to umožňovalo presnú identifikáciu strany sporu a v prípade takéhoto nedostatku je potrebné, aby súd postupom podľa § 129 CSP takúto vadu odstránil. Súd pri poučovaní musí dbať na to, aby neporušil zásadu rovnosti účastníkov a nemôže im poskytovať poučenia o ich hmotných právach.

8.5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom použité označenie strany, proti ktorej žaloba smeruje, nezodpovedá zákonným požiadavkám uvedeným v § 133 až § 136 CSP a neumožňuje identifikáciu a nezameniteľnosť s inou osobou (fyzickou resp. právnickou). Označenie strán sporu, teda žalobcu a žalovaného u fyzických osôb ich menom a priezviskom bydliskom a u právnických osôb ich názvom alebo obchodným menom, sídlom a identifikačným číslom, ak je pridelené, a ak je stranou štát, označenie štátu a príslušného orgánu štátu, ktorý bude za štát konať, je jednou z obligatórnych náležitostí žaloby.

10.1. Nedostatok podmienky konania nie je vadou žaloby z hľadiska jej správnosti či úplnosti a vada žaloby naopak nepredstavuje nedostatok podmienky konania. Ak nie je zo žaloby zrejmé, kto je označený ako strana sporu, musí súd v prvom rade vykonať kroky k odstráneniu tejto vady žaloby a až potom sa zaoberať otázkou existencie procesnej podmienky, a to spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalovaného (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. októbra 2017, sp. zn. 4Cdo/219/2016).

10.2. V tejto veci ide o sporové konanie, kde strana sporu je označená formálne ako žalobca a žalovaný, čím vyjadruje existenciu dvoch kontradiktórnych protistrán, ktoré majú rozdielny záujem na

výsledku konania. Je potrebné, aby strany boli označené tak, aby z nich jednoznačne a nezameniteľne vyplývalo, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát.

11. Z uvedeného vyplýva, že označenie žalovaného ako „osoba, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s E. k 11.4.2018“, neumožňuje identifikáciu osoby v súlade s § 133 až 135 CSP tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 a § 134 CSP. Vzhľadom na to súd postupoval správne, keď žalobcu vyzval na odstránenie takejto procesnej vady a jej nedoplnením postupom podľa 129 ods. 3 CSP s poučením o následkoch v prípade nedoplnenia alebo neopravenia podania podanie žalobcu odmietol.

12. Pokiaľ žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky z 26. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 1424/07 išlo o odlišnú situáciu v označení žalovanej strany, keďže v tejto veci bola žalovaná strana označená menom, priezviskom a poznávacou značkou motorového vozidla, chýbal iba údaj o bydlisku tejto fyzickej osoby; iným údajom, ktorý umožňoval ďalšiu identifikáciu fyzickej osoby ako žalovanej strany bola štátna poznávací značka motorového vozidla.

13. Pokiaľ ide o žiadosť žalobcu o poskytnutie súčinnosti na odstránenie väd podania v označení žalovaného spôsobom uvedeným v § 133 až § 135 CSP, odvolací súd uvádza, že súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaného. Taký postup súdu by mohol spôsobiť porušenie zásady rovnosti strán sporu a zásady kontradiktórnosti. Súd nemôže podávať informácie žalobcovi, pri identifikácii subjektu, ktorý má vystupovať na strane žalovaného.

14. Keďže podanie žalobcu nemalo náležitosti žaloby v označení žalobcu postupom podľa § 133 až 135 CSP a napriek výzve súdu tieto vady neodstránil, správne bolo jeho podanie odmietnuté (§ 129 ods. 3 CSP).

15. Odvolací súd k označeným rozhodnutiam Krajského súdu v Nitre sp. zn.12Co/13/2018 zo dňa 28.2.2018 a Krajského súdu v Košiciach (napr. 11Co/395/2017 zo dňa 12.10.2018) uvádza, že zastáva iný právny názor na uvedenú právnu problematiku označenia žalovaného v žalobe a pri hodnotení prístupu uvedených rozhodnutí zvolil preferenciu zodpovednosti strany za spor, prihliadajúc na zásadu rovnosti strán sporu v konaní vrátane zákonom vyžadovaného označenia žalovanej strany v konaní. Preferenciu priklonenia sa na stranu záveru, aký odvolací súd zastáva ovplyvnila aj skutočnosť, že ani v prípade, ak by súd vykonal zistenie ohľadne osoby, ktorá je držiteľom motorového vozidla a pokračoval by s uvedenou osobou v konaní, nedalo by to odpoveď na otázku, ktorá osoba napokon civilnoprávne zodpovedá a ktorá je v skutočnosti pasívne vecne legitimovaná, hoci má uvedená úvaha hmotnoprávny aspekt. Pri posudzovaní dostatočnosti individualizácie a konkretizácie žalovaného subjektu žalobcom tak možno urobiť záver, že žalobca žiada zistiť držiteľa motorového vozidla, a nie osobu zodpovednú za súkromnoprávny delikt.

16.1. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/68/2017 v obdobnej veci (s ktorým sa odvolací súd stotožňuje), v ktorej žalobca v žalobe označil žalovaného taktiež ako osobu, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s konkrétnym evidenčným číslom, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu oproti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. decembra 2016 sp. zn. 7 Co/463/2016.

16.2. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd, okrem iného v bode 19 odôvodnenia uviedol: „Ustanovenia § 133 až 135 C.s.p. konkrétne špecifikujú, akým spôsobom sa označuje fyzická, právnická osoba alebo štát tak, aby to umožňovalo presnú identifikáciu strany sporu a v prípade takéhoto nedostatku je potrebné, aby súd postupom podľa § 129 C.s.p. takúto vadu odstránil. Súd pri poučovaní musí dbať na to, aby neporušil zásadu rovnosti účastníkov a nemôže im poskytovať poučenia o ich hmotných právach.“ Z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že označenie žalovaného ako osoby, ktorá bola držiteľom motorového vozidla s konkrétnym evidenčným číslom neumožňuje identifikáciu osoby v súlade s § 133 až 138 C.s.p. tak, aby bolo nezameniteľné, či ide o fyzickú, právnickú osobu alebo štát, preto žalobcom uvedené identifikačné znaky nemôžu byť ani tzv. iným identifikačným údajom podľa § 133 a § 134 C.s.p. Najvyšší súd poukázal na to, že súd nie je povinný žalobcovi poskytovať súčinnosť pri zisťovaní identifikačných údajov žalovaného, pretože by to mohlo spôsobiť porušenie zásady rovnosti strán sporu a zásady kontradiktórnosti; súd nemôže podávať informácie žalobcovi

pri identifikácii subjektu, ktorý má vystupovať na strane žalovaného, pretože by išlo o preferenčné zaobchádzanie, ktoré by bolo bezdôvodným zvýhodňovaním jednej strany.

17. Vzhľadom na uvedené argumenty odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto uznesenia.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému (nestotožnenému) žalovanému voči procesne neúspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože mu v odvolacom konaní nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).